

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 161/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátkou JUDr. Elenou Klamárovou, Družstevná 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného úradu Kežmarok, pozemkového a lesného odboru, Mučeníkov 4, Kežmarok (predtým Obvodného pozemkového úradu Kežmarok), v konaní vedenom pod č. j. 2005/792-1-KZ a pod č. j. 2013/375-3-ME a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. februára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľky“), zastúpených JUDr. Elenou Klamárovou, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného úradu Kežmarok,

pozemkového a lesného odboru (ďalej len „okresný úrad“; v citáciách aj „OÚK“) v konaní vedenom pod č. j. 2005/792-1-KZ a pod č. j. 2013/375-3-ME.

2. Sťažovateľky v sťažnosti uviedli: „K porušeniu došlo v konaní pred Okresným úradom..., v ktorom sa jedná o reštitučný nárok podľa ust. § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku a žiadosť o vyňatie nehnuteľností z konfiškácie, č. j. 20025/792-1-KZ a č. j. 2013/375-3-ME..., tým, že OÚK (okresný úrad, pozn.) svojím nekonaním, flagrantným prístupom a chybnými rozhodnutiami spôsobil predovšetkým nemajetkovú ujmu sťažovateľkách a ich právnym predchodcom.“ Na základe už uvedenej žiadosti o vyňatie nehnuteľnosti z konfiškácie okresný úrad „... „5. decembra 2005 vydal rozhodnutie č. j. 2005/792-1-KZ“.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom „sp. zn. 5 SP 23/2006 z 11. 1. 2008 rozhodnutie OÚK... zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie... OÚK po rozhodnutí Krajského súdu... nekonal napriek viacerým telefonickým a písomným urgenciám a žiadostiam o prejednanie veci... Dňa 14. 1. 2013, teda po 5-tich rokoch nečinnosti vydal OÚK rozhodnutie č. 2013/375-3-ME, ktorým v intenciách rozhodnutia Krajského súdu... zo dňa 11. 01. 2008 rozhodol, že... osobe oprávnenej, nemožno vrátiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam. Voči tomuto rozhodnutiu podali už právní nástupcovia (oprávnenej osoby, pozn.) návrh na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia... zo dňa 14.1.2013.“.

Krajský súd rozsudkom „sp. zn. 6 Sp 10/2013-51 zo dňa 23.10.2013 znova zrušil aj toto rozhodnutie a vrátil ho na ďalšie konanie“ .

Od uvedeného rozsudku, „ktorý nadobudol právoplatnosť 20.12.2013... OÚK znova nekonal, resp. nekoná“ .

Sťažovateľky ďalej uviedli, že „bola dňa 10.09.2012 podaná sťažnosť na prietahy v konaní krajskému pozemkovému úradu v Prešove“, ktorý ju postúpil okresnému úradu na vybavenie.

3. Podľa názoru sťažovateľiek bolo „nečinnosťou OÚK a jeho protizákonným a chybným konaním“ porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľky tvrdia, že „uplatnili všetky právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základného práva účinne poskytuje...“.

4. Sťažovateľky navrhli, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľiek na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy... postupom Okresného úradu... v konaní vedenom pod č. j. 2005/792-1-KZ a v konaní vedenom pod č. j. 2013/373-3-ME porušené bolo.

2. Okresnému úradu... v konaní vedenom pod č. j. 2005/792-1-KZ a v konaní vedenom pod č. j. 2013/375-3-ME prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 20 000 € a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 20 000 €..

4. Okresný úrad... je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 296,44 €..“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Iným zásahom je aj nečinnosť orgánu verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

V zmysle § 247 ods. 1 OSP sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti tohto zákona v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, použitie ktorých umožňuje osobitný predpis.

9. Z citovaných právnych noriem vyplýva, že vo veci sťažovateľiek je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o nečinnosti orgánu verejnej správy, akým je aj pozemkový úrad. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

10. Ústavný súd konštatuje, že z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh nevyplýva, že sťažovateľky využili všetky možné právne prostriedky nápravy tak, ako to tvrdili (pozri bod 3), a nedomáhali sa odstránenia nimi tvrdeného protiprávneho stavu podaním žaloby správneému súdu podľa § 250t ods. 1 OSP.

11. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú fyzickú osobu alebo právnickú osobu namietajúcu porušenie svojho základného práva. Preto každý musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu.

12. Vychádzajúc z týchto právnych záverov a skutkového stavu opísaného sťažovateľkami, ústavný súd konštatuje, že v ich veci nie je daná jeho právomoc (čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a preto sťažnosť pre nedostatok právomoci odmietol (podobne III. ÚS 59/04, IV. ÚS 58/07, I. ÚS 189/07).

13. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľiek uvedenými v bode 4 [najmä priznaním primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľiek (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy)].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015